

Klostergård Stårupvej nr. 7 Gørding.

Matr. 4a Stårup - Fonager

Areal 1957. 43,9 ha.

Klostergård er skilt ud fra Staarupgaard år. 1719 og ejes af godsejeren på Bramming Gods.

D.1/6 1719 fæster Peder Hansen gården.

D.10/7 1725 -- Michel Jensen --- .Kommer fra Brammingborg

D. 3/3 1731 -- Morten Pedersen -- . Kommer fra Føvling

D.24/9 1759 -- Michel Mortensen -- . Født på Bramming Gods.

Fæstebrev for Michel Mortensen i Stårup år 1759.

Henrik Christian Wormskjold til Bramminge deres Kongelige Majestæts Canseli Secretair gjør vitterligt at jeg haver Sted og fæstet dette godsets Mandskab og Soldat navnlig Michel Mortensen, Den fiende Parts Gaard i Stårup bye udi Gørding Sogn, som hans fader Morten Pedersen sidst beboede og nu for Sønnen benævnte Michel Mortensen opladt og godvillig frastaar haver hvilken fiedeparts gaard, Skattende af 1td.7skp.3fj. ager og Engs Hartkorn, med ald dens rette tilliggende af Ager og Eng, forte og fællig, tørve grøft og lyngslet med videre som dertil fra Arilds Tiid ligget haver og endnu med rette tilligge bør, med benævnte Michael Mortensen fra dato af paa livstid i fæste til brug og beboelse, maa og skal være forundt, imod at han af benævnte Sted og Hartkorn svarer og udreder til, og i rette tider og behørige steder alle Kongelige Skatter, ordinære og extra, som enten nu paabudne er eller efterdags påbudne vorder(b bliver)betaler Landgilden (leje afgift) til hvert aars Mortensdag med rede Penge.

Forretter de sædvanlige villigheds Ægter(pligtkørsel) og arbejde tillige med hans andre naboer. Holder Stedet på bygning, Besætning, Sæd og avlingsdrift stedse og altid i forsvarlig god stand, således at det alt når det skulle på ønskes kan passere for at være lovlig behandlet, og staa for et fuldsyn. Intet af dette tilliggende, at lade frakomme forvilde eller til upligt bruge . Rettende og forholdende sig, efter hans majestæts lov 3. bog 13. cap. Og alle om lanboe og fæster bønder i Danmark, allernådigste udgangne forordninger og reskripter. Være sit Herskab og fuldmægtig hørig og lydig, alt under dettes fortabelse og anden vilkaarlig Straf. Dette til bekræftelse under min haand. Bramming den 24 sept.1759.

Ligelydende er mig leveret hvis indhold jeg i alle maader skal holde mig efterretlig.

Datum ut supra

Michel Mortensen H. C. Wormskjold.

I forbindelse med ejerskifte på Bramming Hovedgård oprettes et nyt fæstebrev som lyder:

Fæste brev for Michael Mortensen i Staarup.

Rasmus Øllgaard til Bramminge Kongl. Majestæts Bye og Raadstue Skriver samt Hospitals forstander udi Varde gjør vitterligt at have stæd og fæstet som og herved stæder og fæster til Mikkell Mortensen den fiende Parts Stæd udi Stårup, Gørding Sogn, som hans Fader Morten Pedersen sidst og i fæste var forundt, men nu for Sønnen bemelte Mikkell MortensenGodvillig og opladt og afstanden haver, Staaendes udi Land Målingens nye Matricul for hartkorn 1td. 7skpr. 3fjkr. Hvilken forskrevne fiende Parts Stæd med ald dens rette Tilliggende udi Mark og Bye, Ager og Eng, Foerte og Fællig, Hede, Kier og Moser med videre som der til ligger og af Arilds tillagt haver, og med rette tilligge bør, intet undtagen i nogen Maade, meer bemeldte Mikkell Mortensen herefter paa Livs Tiid skal være i fæste til Brug og Beboelse forundt med efterskrevne Conditioner, at han deraf aarlig og i rette Tiider og paa tilbørlige Stæder svarer og udreder alle Kongl. Skatter ordinære og ekstra, som nu ere og allernaadigst paabunden vorder. Betaler sin landgilde til hvert års Martini efter Jorde Bogen med Rede Penge 6 Rigsdaler. Forretter hans andeel og Ægter og Vedligeholds Arbejde forsvarlig og efter omgang med mine andre Hovfrie Tienere der i sognet. Holder Gaarden paa Bygning, Besætning, Avl og Drift stedse og altid i forsvarlig god Stand, intet af Ejendommen bortlejer, forvilder eller til Upligt bruger, være sin Husbonde og den ved Godset betroede hørig og lydig, og eller retter og forholder sig efter Hans Kongel.Majes. allernaadiges Lov samt udgangne

6. Juli 1762 Rasmus Øllgaard.

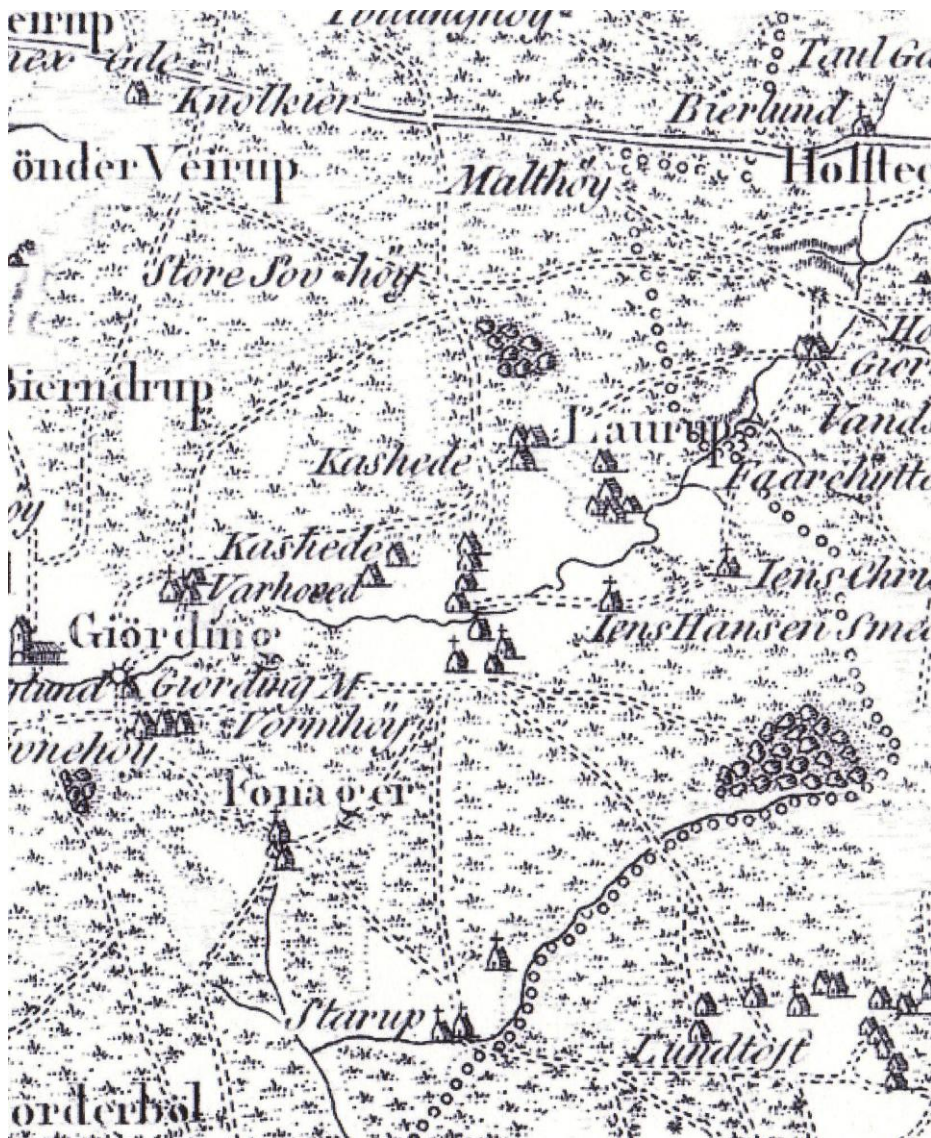
efterleve under dette fæstes fortabelse. Datum Bramming den ut supra Mikkel Mortensen.

D. 1/7 1787 bor der ifølge folketælling følgende på gården:

Mickel Mortensen 53 år

Mette Madsdatter 48 år

Anne Marie Mickelsdatter 16 år.

På Videnskabernes Selskabs kort 1799 er der lidt med fra Lundtoft og Stenderup, men de 3 Stårup gårde og 2 Fonager gårde er der også. Sogneskillet, som er afmærket med små runde ringe var grænse mellem fæstegårde til Sønderskov Gods og Bramming Gods. (Bramming Hovedgård)

Fra de 2 fæste breve fremgår det, at gården betegnes som en fjerdeparts gård og det skyldes, at til en helgård skulle der 8 tdr. hartkorn. På det sidste fæstebrev dateret 6. juli 1762 til Rasmus Øllgård fremgår det, at Mikkel Mortensen er blevet det, der kaldtes fribonde (Fri for hoveri på Bramming Gods). Det var en ordning Rasmus Øllgård lavede med de fæste bønder, der boede længst væk fra godset, og som blev videreført af hans efterfølger Termand Øllgård. Det at Mikkel Mortensen var blevet fribonde betød dog ikke at han var fri for pligter, han skulle deltage i ægt kørsel (Fragte

forskelligt til og fra godset). Grave og levere et vist antal tørv til godset samt betale mere i landgilde (fæstepenge) nu 6 rigsdaler.

D.2/2 1801 bor der ifølge folketælling følgende på gården:

Morten Mikkelsen 39 år. Bonde og gårdbebor.

Kirsten Jensdatter 34 år. Hans kone

Jens Mortensen 5 år.

Mette Mortensen 3 år

Mikkel Mortensen 1 år

Anna Federsdatter 14 år. Tjenestepige

Mikkel Mortensen 67 år. Lever af Aftægt

Mette Madsdatter 62 år. Hans kone.

Efter gårdene er blevet udskiftede og jorden målt nøjagtigt op, sælges de første ejendomme fra Bramming Gods. År 1802 bliver 11 ejendomme i Vejrup, 12 ejendomme i Lourup og 1 ejendom i Stårup solgt til selveje. Prisen på gården i Stårup er på 2 tdr. Hartkorn (nuværende „Klostergård”) er 466 rigsdaler.

D.18/2 1834 bor der ifølge folketælling følgende på gården:

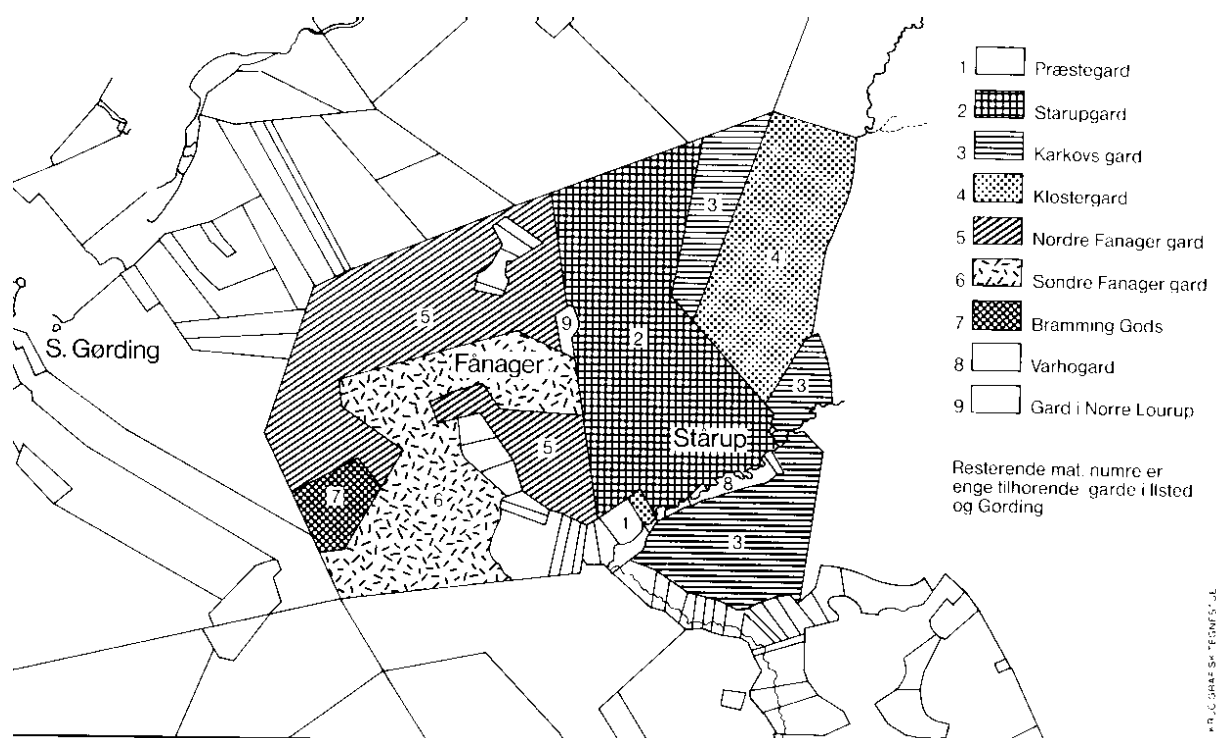
Mads Jensen 72 år enkemand. Indsiddet (aftægtsmand)

Kirsten Jensen 68 år. Gårdmands enke.

Mads Mortensen 24 år. Driver Gården

Peter Mortensen 31 år. Nærer sig ved teglbrænding.

Birte Cathrine Pedersen 20 år. Tjenestepige.

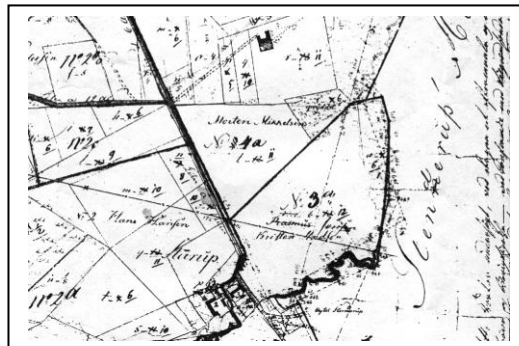
Stårup – Fonager. År 1844 indføres den nye matrikel i hele landet, efter den har været under forberedelse gennem mange år, den afløser den gamle mere unøjagtige hartkorns matrikel. I Stårup ligger der noget eng, som ejes af Gørding Præstegård. Det får nr.1a. Stårupgaard får nr.2a og sådan fortsætter det.

D.1/2 1840 bor der ifølge folketælling følgende på gården:

Mads Mortensen 30 år. Gårdmand.
 Sidsel Marie Madsen 24 år. Hans kone
 Morten Madsen 3 år.
 Mads Madsen 1 år
 Maren Christensen 14 år. Tjenestepige
 Peder Iversen Jepsen 21 år. Tjenestekarl
 Kjersten Jensen 74 år. Aftægtsenke

D.1/2 1845 bor der ifølge folketælling følgende på gården:
 Mads Mortensen 35 år. Gårdmand. Født i sognet
 Sidsel Marie Madsen 30 år. Hans kone.

Morten Madsen 8 år.
 Mads Madsen 6 år.
 Kjersten Madsen 4 år.
 Marie Madsen 1 år.
 Peder Iversen Jepsen 26 år. Tjenestekarl.
 Anne Marie Christensen 30 år. Tjenestepige.

(De 3 Stårup gårde år 1800)

Kortet er fra ca. 1830 med tilføjelser indtil ca.1930. Bemærk Stårupgaard og Karkovs gård begge vises liggende næsten sammen og ny placering. Stårupgård flyttet efter brand ca.1847.
 Den 11/04 1848 sælger Mads Mortensen jord fra til en ejendom længst mod nord/øst mat. 4b.og der tinglyses ret til kørsel på markvej.
 1854 sælger Mads Mortensen gården til Jens Kloster og flytter til gården Bjerndrupvej nr.1

Den 27/9 1858 sælges der på ny jord fra til en ny ejendom mod nord/øst mat. 4c
11/4 1862 køber Mathias Drejer(Den 1.) gården af Jens Kloster og gården får navnet ”Klostergård”
År 1866 bygges der nyt stuehus.

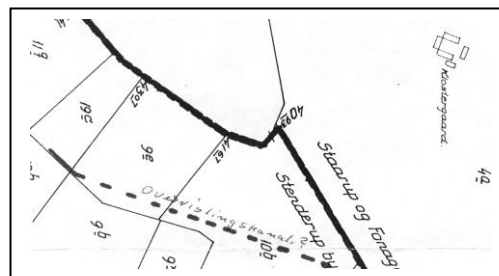
Stuehus bygget 1866 fotograferet fra sydøst. Det er blevet fortalt, at stuehuset var indrettet med mange rum. Måske har tanken været, at stuehuset også skulle kunne rumme forældre, der gik på aftægt?

Ny lade bygget 1883. Dengang blev det sagt, at Mathias Drejer (Den 1) havde bygget en lade så stor, at den næsten kunne rumme korn fra hele Stårup. Det er naturligvis en overdrivelse, men Mathias Drejer var en meget dygtig og driftig mand. F.eks. lader han hele gården dræne. Et kort over dræning tegnet af en Kristian Drejer fortæller, at dræningen er foregået før 1890 eftersom Kristian Drejer (en søn af Mathias Drejer) omkring det tidspunkt udvandrer til Amerika.

År 1888 bliver der tinglyst stemmeret til lærer og gårdejer H. M. Løbner, Stenderup (Løbnersvej nr.3) Lærer Løbner var en meget driftig mand, der tog initiativ til meget, hvor af skal nævnes: Start af Bækbølling Mejeri, Holsted Sparrekasse samt bibliotek og foredragsforening. Beplantning af Løbners Plantage, som har navn efter ham. Bygningen af Stenderup Kirke og han har åbenbart også interesseret sig for eng vanding, som var meget brugt omkring den tid, og grunden var bl.a., at gødningsstoffer i vandløbet sammen med overrisling gav en større græsvækst, men det har også været

arbejdskrævende, så omkring 1930 er det hele slettet igen. Overrislingskanalen gik til mat. 19 c. Et stykke eng, som dengang tilhørte lærer Løbner, nu er lagt under Klostergård.

Der brændes teglsten på gården også til videresalg, og det er blevet fortalt, at ved den store teglgrav lidt nord/øst for gården, har der været en teglovn, samt en plads belagt med stenbro, hvorpå leret blev æltet ved hjælp af kreaturer, der blev trukket rundt i leret, inden stenene blev formet og brændt. (Teglovn fjernet ca. år 1900 og teglgrav fyldt op år 1975)

D 21/12 1899 overtager sønnen Frits Drejer og hans kone Marie gården.

Den 13 januar 1899

Løbe nr. 6

Stempel 94 kr. 60 øre.

S K J Ø D E

Underskrevne Mathias Drejer sælger og skjøder herved fra mig og andre arvinger til min søn Frits Christian Drejer min gård i Stårup, Gørding Sogn med bygninger disses mur og sømfastede dele. kakkelovne, komfur og med jorder af hartkorn under matr.nr. 4a Stårup 2 tdr. 5 skp. 1fjk, $\frac{1}{4}$ alb. samt med anpart i konge, korntienden og i Kirketienden og med besætning, inventarium, avl, afgrøde og gjødning og andet rette tilhørende og tilliggende. Og da købesummen 18000 kr. nævner atten tusinde kroner er berigtiget dels kontant betaling og dels ved pantebrev for 12.000 kr. så skal ommeldte gård herefter følge og tilhøre Frits Chr. Drejer som hans fuldkomne, uigjenkaldelige og uindskrænkede ejendom med samme ret og adkomst, hvormed den har tilhørt mig og under mit hjemmels ansvar efter loven. Det bemærkes:

1-Kjøberen er tiltrådt, og han svarer alle fremtidig opkrævende skatter og afgifter.

2-Han skal respektere med fordele og byrder den under 25. november 1870 tinglæste lejekontrakt til Jens Jacobsen nu hrr Andersen angående et stykke jord. (se Jens Jacobsen Stårupvej nr.15)

3-Ligeledes at der den 3. april 1880 er udstedt og den 9. tinglæst et servitutdokument til C. Løbner ang. benyttelse af vand m.m.

4-Ved denne overdragelse er ydet kjøberen vederlag for fader og moder arv med 2000 kr. På rørligt gods falder af købesummen 6.000 kr.

Under min hånd vidnefast, p.t. Holsted den 21. december 1898.

Mathias Drejer.

Til vitterlighed: A.Kr. Knudsen. Clausen.

Tinglæst den 13. januar 1899.

Uden anmærkning.

Afskrift-af skøde og **panteprotokollen** i Viborg.

(Gørding Sognearkiv den 25. januar 1990).

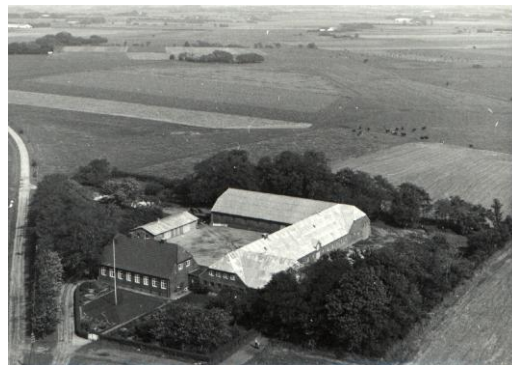
D.17/2 1911 gives på et gavebrev mat. 5g (en moselod i Fonager mose) til Marie og Frits Drejer fra Anton Chr. Knudsen. (Den nordre Fonager gård hvorfra Marie kom).

D. 6/12 1925 sælger enke Marie Drejer mat.4e til Peter Grejsen. (Peter Grejsen fabrikkerer cementsten fra sandgraven.)

1925 sælges også mat.4f. (Lille stykke jord vest for Stårup skole)

D.25/3 1927 tinglæses skøde til Mathias Drejer (Den 2.) og hans kone Helene Madsen født i Hessellund.

År 1932 brænder gården ned. Det nye stuehus kommer nu til at ligge mod vest. Stenene, gården bliver bygget af, kommer fra Sønderkov teglværk i Nordenskov. Tømmeret til stald og lade bliver, ved hjælp af naboer, hentet i Løbners Plantage nord for Holsted. En svinestald, som er bygget 1928, og en sydmur i den nye kostald bliver stående. Alt andet bliver nyt.

År 1955 omdrænes ca. 1/3 af gårdens jorder mod nord og øst.
D.1/5 1962 overtager vi, Grethe og Vagn Olesen, gården. Pris 450.000kr.
Besætning 24 røde køer plus opdræt. 8 grisesøer og 80 slagtesvin samt 20 høns.
D 19/12 1966 går der kortslutning i en el. ledning, og taget på stald og lade brænder.

D.4/1 1967 .Det ryger stadig i udkørt halm fra branden.

Klostergård efter der er kommet nyt tag og tømmer på stald og lade.

1968 besætningen udvidet til 40 køer, kostald føres længere mod øst og inddrager gennemkørsel i lade. Samtidig laves der gyllesystem (riste). 1973 nyt maskinhus og hønsehus. 1976 kostald udvides med spalte stier til ungkreaturer. 1979 Svinestald udvides til 350 slagtesvin. 1982 bygges maskinhus nr.2. 1988 sættes køerne ud og i kostalden laves der plads til 60 grisesøer og i kalvestald laves klimastald til smågrise. Der købes jord til i 1980 mat.11ab.10,5 ha Stenderup, samt 1985 mat.19c-11k-10e Stenderup, 3,3ha.

1987 Jordfordeling. Eng nordvest for Stårup skole byttes med eng langs Stårup bæk. Der laves overkørsel til mat. 19c.

Der var en lille sandgrav på gården, da vi kom i 1962. I perioden 1970

til 1985 blev der solgt en del sand til kommunen og til et par vognmænd. Sandet blev bl.a. brugt til opfyld under Nordre skole i Bramming samt Byskolen i Holsted. Ligeledes til fortove og veje og byggegrunde (Søndermarken – Østparken) i Gørding.

Der kom returjord og ler som først blev fyldt op i den gamle teglgrav og senere i sandgraven, men der er bl.a. også fyldt sten fra nedbrækkede huse og jord fra frostsprængte veje i sandgraven, men ingen kemiske stoffer. 1989 er sandgraven fyldt op igen, og bliver beplantet med juletræer.

Fra ca. 1964 til ca. 1980 stod vandværket ved sandgraven. Boringen med godt vand er der stadig, men overdækket. 1983 vand fra Gørding vandværk

Den private vej til gården bliver belagt med asfalt 1992 og igen 1997.

D.1/10 1999 sælges gården til Helle og Tommy Sørensen.

Til h. Mathias og Helene Dreyer.
Til v. Mathias bror og kone,
som bor i Amerika, på besøg på „Klostergård” maj 1977.

Familien Olesen. Foto bryllup 1992

Fr.v. Morten, Grethe, Edith, Vagn, Kirsten, Henrik

” Klostergård” 2007.(håndværkere ikke færdige) Helle og Tommy foran gennem renoveret stuehus 2010

Helle er født i Holsted og har arbejde i børnehaven i Brørup. Tommy, som er født i Stenderup, er uddannet tømrer, men har altid haft stor lyst til landbrug. Tommy starter med køb af Fællesmarkvej nr. 4 og kort efter også nr.5 og har der en større frilands so besætning.

Med Helle og Tommys køb af Klostergård 1999 er noget af Tommys drøm gået i opfyldelse. 2002 købes yderligere gården Stenderup Knudevej 6, som er på 65 ha. og her 2010 drives de 2 gårde med et areal på 215 ha. I de nye stalde på Klostergård er der nu 450 grisesøer og der sælges lidt smågrise, men hovedparten 8000 slagtesvin bliver fra de 2 gårde leveret til slagteriet DANISH CROWN.

Okt. 2010